

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ACTIVITATEA

Foaie politică, economică, socială și literară.

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani.

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apăre în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Câteva vorbe.

— Răspuns „Tribunei“ —

Sub acest titlu scrie „Tribuna“ din Sibiu doi articli lungi, al căror înțeles ar fi, că deoare-ce partidul național era certat și divizat, apoi nu s'a putut delibera: să intrăm în activitate parlamentară ori nu?

Zice mai departe, că „înțelegerea s'a făcut (!?) numai în preajma alegerilor dietale“ când, apoi a văzut, că toți bărbații noștri de valoare (!) s'au pronunțat pentru — pasivitate.

Mai zice, că: oare masa poporului este indetul frământată (sic!) pentru ca să ne servească de armă sigură în campania electorală? cu această întrebare, însă „nu se ocupă acum“ — și totuși zice, că:

Etă de ce a trebuit să ia poziție severă față de toți acei inteligenți români, cari au călcat solidaritatea (!?!), seducând și poporul neștiutor!

Zice apoi, firește, că dl Dr. A. Muntean nu se pricepe la politică, pentru-că ducă s'ar pricepe, apoi n'ar bizăi atâta pe „Ardeleana“! (risum teneatis)!

Apoi, exclamă în alt loc: și dacă s'ar decreta activitate, doar' nu au toți drept să sară după mandate, etc., și aci identifică marele autor al »Vorbelor«, intențiunile d-lui Dr. A. Muntean, cu cele ale unor foști candidați guvernamentali, de naștere Români, (i-s'a pus albeață pe ochii spirituali, marelui autor).

Să răspundem la aceste, fiind îndreptate la adresa noastră.

Autorul singur afirmă, că partidul național era certat și divizat; deci: pe ce basă vorbește de solidaritate, dacă recunoaște stările anarhice?!

Să nu negăm răul, dacă vrem să-l vindecăm.

Să nu afirmăm, că există solidaritate, dacă tocmai și membrii comitetului național au fost certați unii cu alții, ca niște dușmani de moarte!

Da, a fost solidaritate; o solidaritate admirabilă — în nelucrare.

Această solidaritate păcătoasă, adică: nelucrarea perfectă, — a călcat'o dl Dr. A. Muntean.

Și bine ar fi fost, dacă se călca această solidaritate în toate cercurile electorale române; pentru-că și dacă n'ar fi reușit candidații noștri, poporul prin vorbirile de program trecea printr'o școală excelentă — și acesta e câștigul moral!

Nu o pricepi D-ta aceasta, domnule autor înțelept (?)?

Apoi despre ce „înțelegere“ vorbești D-ta d-le autor, că s'ar fi făcut în preajma alegerilor?

Doar' conventicolul din Cluj îl înțelegi sub „toți bărbații noștri de valoare“, cari s'au pronunțat pentru — pasivitate? o afirmare de tot ridicolă!

În Cluj s'au adunat 18 ori 20 de „pasiviști“, dintre cari vre-o 3—4 s'au prefăcut de-atunci în „activiști-pasiviști“ (un fel de ermofrodiți politici, cari singuri nu știu ce vreau); acei 18 pasiviști, firește că s'au pronunțat pentru pasivitate! tocmai așa precum s'ar fi pronunțat 18 activiști pentru activitate, și 18 anarhiști pentru anarhie.

Intrebăm însă, că: avut-au ei mandat dela națiune să se pronunțe în numele ei?

Nici vorbă, se fi avut! deci concludul lor a fost și este — o nulă.

„Apelul“ lor a fost un act de ură și invidie contra activității în genere,

și în special contra activității d-lui Dr. A. Muntean, ce a desvoltat în cercul Orăștiei.

Dovadă e, că: acel apel în sute de exemplare s'a trimis preoților și alegătorilor din cercul Orăștiei imediat înainte de alegere; ca să paralizeze însuflețirea înălțătoare și viul interes al poporului față de cauza sa proprie, ce au fost produs vorbirile d-lui Dr. A. Muntean prin comunele în cari s'a prezentat.

A fost un mijloc regretabil acel „Apel“, spre a strica cauzei noastre, și a seduce pe mulți în tabera adversarilor politici.

Altcum, aceasta a și fost scopul acestui „Apel“, nu doar susținerea pasivității; deoare-ce din cei 18 inși nu presupunem să fi fost nici unul așa de scurt la vedere, ca să creadă, că poporul va asculta de ei, și va rămânea pasiv?

Urmările au și dovedit aceasta.

Din punct de vedere tactic este și o negliobie la culme, să fii tu „înțelegere“ înainte de alegeri cu 3—4 zile — ut aliquid fecisse videatur!

Ținerea acestui »conventicol« tot cu acea importanță se putea efectui și după alegeri; însă adevărata conferință națională din 1892 încă abea cu 6 zile înainte de alegeri s'a fost ținută; deci conducătorii, mai bine zis cunctatorii naționali, și atunci prin întârzierea lor letargică au impus obștei române — pasivitatea; fiind timpul prea scurt să pregătești poporul de luptă.

Pasivitate de silă, pe hârtie, în realitate deloc; ci demoralizare.

Să ne oprim nițel la cuvântul »valoare«.

Noi dela „Activitatea“ suntem foarte pretensivi și scrupuloși în privința aceasta; noi numai după fapte judecăm; pentru-

că cineva ia parte la un conventicol, ori scrie ceva »apel«, ori apoi pe lângă oareși-care apanagiu, adică plată, suferă închisoare, și apoi agrafiarea îl scoate din sărite și aleargă pe la cel mai mare oprimator al naționalităților, pe la baronul Bánffy, închinându-se cu mulțumită pentru grație, și lasă apoi cauza mare — baltă; noi nu-l considerăm de om mare!

Chestia »valoarei« bărbaților noștri în mod adevărat numai și numai în parlamentul țării se va lămuri.

Azi, în situația noastră național-politică domnește, să fim sinceri, un chaos, o confuzie ne mai pomenită.

Foștii conducători prin neglijența și certele lor sunt discreditati, nu-i mai consideră nimenea de conducători.

În locul lor, se vede că ar fi dorit să pășască cei 18 conventiculiști, ca noi »generali« (!?); dar' pe această societate ocazională, cine se o ia în serios? nimenea, om cuminte.

Conferință națională nu putem ține, pentru-că deși în contra dreptului, dar' se oprește; altcum d-nii conducători nici încercare n'au făcut, prin urmare:

Nu se poate aștepta, că după toată formă se se aducă vre-o hotărâre privitor la părăsirea nelucrării; ci în fiecare cerc, ori barem în unele cercuri ar fi trebuit să lucre cu fapte pășind ca candidat în fruntea poporului câte un bărbat de inimă și energic, cu acea firmă rezoluție că: și singur dacă va rămânea, își va face datorința fără frică și șovăire în parlamentul țării, pentru cauza noastră națională.

Cari vor lupta astfel în parlament, aceia vor dovedi, că din punct de vedere național-politic sunt bărbați de »valoare«; aceia vor fi punctul de cris-

FOIȘOARA

„Ciripituri“.

— Câteva reflexii inofensive. —

Sub titlul potrivit de sus, publică domnul Valer Moldovan în numărul 1 al »Revistei Ilustrate« un mic articol, în care analizează activitatea poetică a scriitorilor noștri din Ungaria și ajunge la concluzia, că »poeziile ce zi de zi apar în foile noastre nu sunt decât niște ciripituri nevinovate, cari te încântă (... Him!) pe un minut cu melodia lor, dar' nu lasă în sufletul nostru nici o urmă«.

Causa? Domnul Moldovan o vede în lipsa unui studiu serios din partea scriitorilor noștri

»Lipsa unei culturi universale, neorientarea în privința ideilor mari humanitare, a curentelor filozofice și literare: iată cauza pentru care mulți, aproape toți scriitorii noștri tineri nu o duc mai departe decât la câte-va versuri de dragoste, bine scrise ca formă (... minoritatea dispărentă), dar cari în esență nu-s altceva decât variarea până la infinit

a aceleiași idei, a aceleiași povești vechi, vechi de când e lumea: a dragostei fericite sau înșelate către un Ea.«

Sunt cel din urmă care s'ar îndoi în exactitatea celor spuse de domnul Moldovan și cel din urmă care ar susținea, că versurile de cari e vorba sunt mai mult decât niște »ciripituri nevinovate... dar eu merg cu un pas mai departe.

Da, lipsa unui studiu serios e cauza, că scriitorii noștri — se folosesc și eu acest termen, deși e greșală de-a numi toți începătorii de »scriitori« — nu produc nimic de valoare. Cu constatarea asta tristă însă nu mă îndestulesc, ci voi să știu ce e cauza, că tinerii noștri scriitori nu simțesc imbold spre un studiu serios, ci se mulțumesc cu o știință superficială ușor câștigată?

Am urmărit și eu într-un cât mi-a fost cu putință în toată una vieți pribeg, progresarea — regresării noastre literare și m'am folosit de ori ce prilej ce mi-se lămbia, să expun cu cuvântul viu și cuvântul scris părerea mea individuală asupra acestei regresări triste, părerea că vina o poartă: foile noastre în cari apar acele versuri.

Cei mai mulți dintre scriitorii noștri — întrebuițez cuvântul tot cu rezerva amintită — n'au avut și nu au alt dor decât să-și vază numele tipărit, decât ca »Ea« să-i poată

ceti versurile... să te miri dar' că s'ermanii nu se îndeletnicesc cu studiarea gramaticii, limbii și literaturii române, când foile noastre și fără aceste cunoștințe le deschid coloanele?!

E și lucru atât de firesc! De ce să și auzi studiând scrierile autorilor celebri, de ce să petreci ciasuri lungi, singur în camera ta cu capul plecat spre vr'o carte, de ce să-ți frământezi zile întregi mintea cum să exprimi idea, ce te urmărește, într-o formă cât mai frumoasă și corectă, când și fără de toate aceste ajungi ca prin vis la renume?

N'avem critică literară! Ne lipsesc oamenii cari să critice lucrările noastre asupra valorii lor absolute, obiective, cari să arete ce e bun și ce e rău, pentru ce e bine și pentru ce e rău!

Critica înseamnă înaintare, căci înaintarea înseamnă îndreptarea greșelilor și cum să îndreptăm noi greșelile ce nu le cunoaștem și alții nu ni-le descoper? Intreaga noastră critică nu-i decât o banală aprepriere de șablon, nimicmai adânc, mai hotărât, totul superficial, evaziv!... Nu auzim și nu vedem decât de succese și începuturi »îmbucurătoare«. »promițtoare... »de bun augur... și câte epitețe vagi mai sunt în lume!

Nu-i vorbă, încât-va trebuie să fii și indulgent, să nu aștepti dela un începător

ceea-ce de multe ori nu produce un scriitor cu trecut frumos, și apoi »trebuie să încurajăm talentele«.

Frumoasă încurajare! Frumoasă logică! Prin încurajarea asta d'o străină logică foile noastre nu fac serviciu nici »talentelor tinere« și nici publicului cetitor, căci »talentele aceste tinere« vęd în publicarea încercărilor lor slabe o încurajare de-a scrie lucruri — și mai slabe!

Lipsa unei critice literare e cauza regresării noastre literare! N'avem bărbați cari să critice!

Încurajarea-publicare a încercării dintăi se prefăce — ca prin farmec! — într'un passe-par-tout d'o putere absolută! »Tinerile talente« se provoacă la publicarea anterioară, redactorii d'asemenea se bazează pe ea, cetesc lucrarea asta numai fugitive, a treia n'o cetesc de loc, ci o dau de-a dreptul la cules și astfel apoi progresează — regresarea noastră literară.

Trebuie să cerem dela scriitorii noștri ceva mai mult! Să nu ne îndestulim că versurile lor sunt bine scrise ca formă, dar' să fie bine scrise și ca idei, la din contră — în coș cu ele!

Ei da, și azi amenință foile noastre mereu cu coșul de hârtie, dar' s'ermanul de

*) Bistrița: Anul 5, numărul 1.

talizare pe lângă care se vor putea consolida și organiza puterile noastre pentru lupta constituțională.

Și pentru-ca să se facă odată un astfel de început, și pentru-că nu s'a aflat nimenea, care eventual el singur să înceapă lupta parlamentară, și pentru-că în caosul acesta al nostru, nefiind nici o organizare, *alt început* faptic nici nu ne putem închipui: a păși dl Dr. Muntean pe arena luptei, deslușind poporul despre dreptul și pretensiunile sale, făcând școala cu el, și dorind ca această luptă să o continue cu toată bărbăția sa — în parlamentul țării.

Autorul din »Tribuna« zice mai departe, că *poporul nostru nu-i îndestul frământat* pentru o campanie electorală.

E bine; apoi cum gândește stim autor, care vorbește în stil »hoch zu Ross« grandoman, să frământe poporul, dacă nu prin procedeu d-lui Dr. A. Muntean?

Postește d-le autor și la luptele electorale, pune-te D-Ta în fruntea poporului, că *văzând poporul pășirea bărbătească a D-Tale, să se însuflească*, pentru cauza sa, așa precum a erupt însuflețirea la *pășirea d-lui Dr. Muntean!* atât la Orăștie cât și în Munții-Apuseni.

Așa și nu prin articli lungi, *să frământă poporul!*

Vorbește autorul un mare fleac, când zice, că dl Dr. A. Muntean a sedus poporul:

La ce l-a sedus? la cunoașterea datorințelor și drepturilor sale? e asta seducere?

Nu noi, și nu dl Muntean, ci »Tribuna« cu oamenii sei plini de ură și grandomanie, a sedus poporul cu *apeluri* și frase bombastice, făcând opoziție ineputului salutar, în *favorul adversarilor nostri politici*.

Mulți alegători români mai slăbănogi au votat contra cauzei noastre, zicând că: uite »Tribuna« zice, că Dr. Muntean numai vrea să ne amăgească, nu-i Român adevărat, etc. etc.

Asta-i seducere! ba stă foarte aproape de tradarea cauzei, de tradarea de neam! pentru-că nu împoartă *persoana*, ci *principiile* cari le reprezintă; nu Drului Muntean, cauzei ați tricat!

Faptul, că dl Muntean a cutezat să încerce și singur să între în parlament, ca *începătorul luptei naționale*, dovedește, că d-sa are bărbăția și energie

el în cele mai multe cazuri numai cu *plicurile* scrisorilor fac cunoștință, scrisorile înșele trec în mâinile culegătorilor.

Foile noastre să fie mai scrupuloase la publicarea încercărilor, să nu publice decât ceea-ce e bun și să nu le pese că unul sau altul dintre abonați se va supăra că nu s'a publicat încercarea fiului său..... Lăsați-i numai să se supere. Nu le poți face tuturora pe voie... Dacă nu le publicați încercarea se supără poate unul sau doi, dacă le-o publicați — poate toți ceilalți abonați....

Înainte de-a încheia vreau să mai fac o singură observare — în favorul foilor noastre. Știu că au să lupte cu multe neajunsuri, că numai cu greu se pot susține și că prin urmare nu au de unde plăti scriitorii mai cunoscuți, ci sunt avizați la colaboratorii binevoitori și marinimoși....

Înaintând pe calea asta, totdeauna vor suferi de neajunsuri, căci nu-și pot ridica nivelul literar și nu-și pot câștiga noi aderenți..

Trebue să se facă o apropiere între cetitori și foi și pasul apropiării trebue să-l facă — foile.

Mefisto.

și nu poartă frică de eventualele greutăți ori chiar și insulte ce ar întâmpina în lupta sa.

Il cunoaștem cu toții pe dl Muntean ca om rezolut, și ca pe unul, care totdeauna când i-s'a dat privilegiu, a apărât în modul cel mai energic cauzele românești și ca Român și ca bărbat.

În parlamentul englez în 1875, Charles Stewart Parnell a fost aproape singurul luptător al intereselor irlandeze, și la 1880, aprinși de bărbăția lui Parnell se sporiră homeruliștii la nrul de 68 și în 1885 la 85! rezultatele lor față de guvernul Gladstone le cunoaștem, și cari le cunoaștem, le admirăm! și *un singur om a fost începătorul!*

Poțiți domnilor de-ai »Tribunei«, pășcă *unul* dintre D-Voastră în foc, nu cu articoli, nu cu gură mare, — pe hârtie, ci cu fapte față în față la lupta parlamentară; noi din toate răspunerile vom lucra pentru candidatul D-Voastră, dacă il vom cunoaște *de bărbat întreg*, înzestrat cu toate însușirile unui om, care e capace a începe o astfel de luptă.

Noi nu cunoaștem închinarea la idoli și cult de persoane, ci cunoaștem și ne închinăm la însușiri și principii.

Și acuma să trecem la cel mai puternic și totodată cel mai — ridicol argument al marelui autor din »Tribuna«: la argumentul: »*bizgăirea Ardelenei!*»

Prin amintirea acestui moft, autorul dovedește, că el pentru »*bizgăirea Ardelenei*« e dușmanul incarnat al modului de luptă politică a d-lui Dr. Muntean.

Va să zică, nu-i în stare marele autor să deosebească lucrurile, cari nu stau laolaltă nici în cea mai depărtată legătură.

După nefericita logică a marelui autor, toți aceia, cari rod la oasele spendate de »*Ardeleana*«, ori apoi cari sunt fericiți (!?) de a avea parte din oala cu carne, și cari apoi nu »*bizgăie*« la »*Ardeleana*«: sunt niște anteluptători admirabili pentru cauza română! sunt semi-zei naționali! — Hazlie clasificare!

Un ziar, care pretinde să fie luat în serios, cum și poate da loc la astfel de mofturi ridicole într'un articol prim?!
Noi nici nu-l luăm în serios pe marele autor, după bazaconia aceasta, însă referitor la »*bizgăirea Ardelenei*« avem să-i deschidem puțin ochii:

D-Ta, necunoscutule autor și nimenia, nu veți putea arăta nici când vre-un singur cuvânt în ziarul »*Activitatea*«, îndreptat în contra »*Ardelenei*«.

Tot ce s'a scris, s'a dovedit cu fapte concrete murdare de-a respectivilor oameni numiți cu numele și cu faptele lor.
Oamenii sbiciuții prin »*Activitatea*« nu sunt »*Ardeleana*«, ci sunt oameni de ai »*Ardelenii*«, cari cu unele și altele păcate au stricat »*Ardelenei*« — mult!

Pentru aceste păcate au fost ei și nu »*Ardeleana*« *bizgăit*.
Credeam că marele autor va pricepe diferența între »*ei*« și »*Ardeleana*«.

Altcum dl Dr. Muntean nu a scris însuși acei articoli de corectivă, nu dînsul a »*bizgăit*« —; prin urmare *cade argumentul principal contra calificării politice a d-sale*. Și așa credm, că și marele autor din »*Tribuna*«, acum v'a concedat, că: *deoare-ce nu dl Dr. Muntean a »bizgăit« la »Ardeleana«, apoi totuși e politic bun!*

Citarea *teoriei utilitare a lui Bertham*, va fi, credem, înaintea tuturor

politicilor o curiositate, ce va produce *multă ilaritate*; nu cumva voești d-le autor să identifiți politica cu ceva *Geschäft* folositor?

Act de recunoștință.

— Daruri de Crăciun. —

Suntem în deplină cunoștință a axiomei creștinești: »*Să nu știe stînga Ta, ce face dreapta!*«! Cu toate acestea însă ținem, ca obștea creștinească să fie în cunoștința faptelor săvîrșite de cei buni ai noștri, pentru binele și fericirea deaproapelui nostru lipsit, nu din vina lui! Cunoaștem percepțele fiului lui D-zeu relative la hrănirea celor flămânzi, la adăparea celor însătoși și la primirea celor străini, la cercetarea celor bolnavi și a celor întemnițați și, tocmai cunoștința acestora, a mișcat pe membrii reuniunii noastre la împlinirea unei datorințe creștinești deopotrivă bine plăcute oamenilor și lui Dumnezeu.

E adecă al treilea an, de când reuniunea noastră împarte în ajunul Nașterii Domnului nostru Isus Christos daruri de Crăciun între săracii noștri.

În această grea și obositoare muncă ajutați și spriginiți am fost în tot timpul de cei buni și îndurători ai noștri. Îndosebi stimabila doamnă *Minerva Dr. Brote*, ca și în trecut, a primit cu toată prevenirea și în mod de tot generos și în anul acesta binevoitorul protectorat la această sărbare, anume pregătită pentru săracii noștri.

Generoasa noastră protectoară a adaus onorificei și creștineștii misiuni obositoare și apostolică muncă numai și numai ca sărbarea adevărată mângâiere și bucurie să reverse asupra săracilor noștri. Domnia-sa, pe lângă că a îndemnat la contribuire, a grupat în jurul său pe stimabilele doamne: Ana Dr. Moga, Ana Dr. Marinescu, Silvia Dr. Barceanu, Maria Dr. Crișan, Alexandra Dr. Russu, Malvina Verzariu, Popa, cum și pe domnișoarele: Elenora Borcia, Tiberia Barcianu, Elvira Cristea, Lucreția Bența, Florica Cioran, Tina Simonescu, Elena Cunțan, Zina Moga, Rica Moga, Sabina Brote, Geni Simonescu, Clelia Piso, Agnes Cristea și Elvira Olariu, apoi pe doamnele: Elisabeta Poponea, Paraschiva Ișan, Eugenia Zickeli, Evelina Panfilie și domnișoarele: Aurelia Bogorin, Elena Grindean, Ana Ciontea, Elena Baci, Paraschiva Stoica, Elena Moldovan, Elena Vintilă, Elena Roman, Elisabeta Buzdughină și Paraschiva Apolzan, cari cu diligență de fer din zori de zi și până în noapte târziu au croit și cusut lucrurile menite pentru săraci.

Neobosita d-șoara *Aurelia Bogorin*, ca și în trecut, a adunat cu multă osteneală o sumă considerabilă de bani, cu cari s'a procurat material pentru vestimente. Asemenea au colectat d-șoarele: Elena Baci, Paraschiva Stoica și d-nii: Ioan Apolzan, notarul reuniunii; Savu Roman, Vasilie Macrea, Valeriu Grindean, Gerge Prașca, Ioan Simtion, librar și Ioan Bologna.

Numărul obiectelor parte confecționate, parte procurate au atins numărul de 700 bucăți, de care părtași s'au făcut sute de ucenici, de școlari, vedușe și orfani lipsiți.

Sărbarea de împărțire a fost adevărată sărbare a săracilor noștri! Ea a câștigat mult în măreția sa morală

prin clasicul discurs al puternicului părinte *Demetriu Cunțan*, profesor seminarial, care purcezând dela cuvintele Mântuitorului: »*Lăsați copiii să vină la mine, căci unora ca acestora este împărăția cerurilor*«, a desvoltat în cuvinte alese partea creștinească și morală a acestui act sublim și de inimi înălțător, încheiate cu o frumoasă rugăciune către Atotputernicul D-zeu, care s'a îndurat a ne da putere de a sprigini cu iubire pe cei lipsiți, a ne deschide ochii noștri pentru a vedea unde e lipsă mai mare și a nu trece nesimțitori pe lângă cei suferinzi și căruia l-a mulțumit pentru toate darurile, de care părtași ne-a făcut.

Din parte-ne aducând cu smerenie creștinească mulțumirile reuniunii noastre, d-zeescului fiu, în a cărui bunătate și îndurare închinăm toată ființa și toate făpturile năstre săvîrșite în numele Lui, ne declarăm, totdeauna mulțumitori și recunoscători tuturor acelor, cari posibilă ne-au făcut această împlinire a datorinței creștinești.

De încheiere mai amintim, că la sărbare au binevoit a suprasolvi un »*evlavios creștin*« 15 cor.; Dr. I. Iancu, medic (Săsciori) 1 cor. 80 bani; Nicolae Gogan, comptabil 1 cor.; Alexiu Oniț, jude reg. în pens., Timofteiu Popovici, prof. sem., Simeon Popovici, protopresb. pens. și Nicolae Simtion, membru onorar al reuniunii, fiecare câte 80 bani.

Sibiu, 15 Ianuarie n. 1901.

Comitetul »*Reuniunii sodalilor români din Sibiu*«.

V. Tordășianu,
president.

I. Apolzan,
notar.

CORESPONDENȚA.

De lângă Cerna, 17/I. 1902.

Onorate D-le Redactor!

În ziua de 8/21 Ianuarie a. c. s'a ținut în Deva conferența preoțească a acestui tract, la care sub presiul preademplului nostru protopresbiter George Romanul, au luat parte 24 preoți, toți costumați în reverendă, absentând numai 7.

Fix la orele 10 a. m. preș. salută conferența prin o cuvântare însuflețită și demnă de obiectul pus la ordinea de zi și comunică, că conform convocătorului din 23 Nov. a. tr. Nr. 708, obiectul conferenței întrunite este: Pastorală Excelenței Sale Înaltpreasfințitului nostru domn Arhiepiscop și Metropolit cu datul 20 Oct. 1901 Nr. 10146 Pres.

Șeful tractului prin elocuența-i pătrunzătoare atrage atențiunea preoșimii asupra cuprinsului aceleia și Îndosebi asupra simptomelor triste observate la poporul nostru, expuse în înalta pastorală, prin cari zilnic se slăbește simțul religios și moral; apoi o sfătuește cu adevărată dragoste creștinească a-și expune negenați vederile și o învită a da expresiune viuă părerilor referitoare la motivele decadenței morale, precum și la aflarea mijloacelor pentru întărirea și prosperarea simțului religios și moral. Recomandă Îndosebi a purcede în desbaterea obiectului cu cuvenita tactică și a privi pastorală de un bun augur pentru promovarea binelui obștesc, pentru care luptă cu atâta zel și abnegațiune preademplul nostru Arhiepiscop numai să-și vază turma sa cuvântătoare fericită. Cuvântarea de deschidere a fost primită cu compăcere și cu frenetice aplauze de »*Să trăească!*«

Urmează la rîndul său constituirea conferenței, alegându-se de notar Nicolae Tronca și de membri de încredere ca verificători ai procesului verbal George Popoviciu și George Guga.

După aceasta s'a dat cetire pastoralei Excelenței Sale, care a fost ascultată cu cu viu interes și cu toată reverința cuvenită, eară după finirea ei presiul, reasumând încă odată cele expuse cu cuvântarea de deschidere și indignând direcțiunea desbaterii, învită

membrii conferenței, rînd pe rînd, a se insinua la cuvînt, eventual, dacă oare-care ar fi pregătît vre-un elaborat, care ar putea servi de basă a debaterilor, să se insinue și să-i dea cetire.

În urma acesteia George Guga descopere conferenței a fi elaborat o disertație corespunzătoare și basată pe principiile expuse în înalta pastorală; eară Nicolae Șinca luând cuvîntul propune, că mai înainte de-a se începe pertractarea asupra obiectului, să se compună și trimită Excelenței Sale I. P. S. Achiepiscop pe cale telegrafică o adresă de aderență și loialitate.

Propunerea făcută s'a primit între aplause generale, unanim, și cu redactarea adresei a fost însărcinat însuși propunătorul, care stante sesiune a și expedat-o, subscrisă de președintele adunării, înalt Preasfinției Sale.

În legătură cu cele premerse disertantele insinuat, George Guga, da cetire elaboratului seu, care citit și ascultat, a fost compus altmintrenea în termeni destul de lămurii, cu citate din sf. scriptură și înfrumșețat cu unele poezii, sari se refereau la chemarea preotului. În acest elaborat s'a tractat un singur obiect: îndatorirea preotului de-a ținea cuvîntări în toate Duminecile și sîrbătorile în scop de-a ridica simțul religios și moral.

După cetirea elaboratului presidiul desfășură, că din disertația rostită, lucrată cu mare diligență, s'au auzit multe lucruri frumoase, însă unilaterale; opinează, că disertantele trebuia să fi venit cu lucruri mai reali și concrete și să fi fost arătate cauzele decadentei, precum și mijloacele pentru stîrpirea rîului. Lipsind acestea, roagă conferența pe baza studierii obiectului a căuta mijloacele de îndreptare.

Alimpu Oprea opinează, că mijlocul principal pentru propagarea simțului religios și moral, este susținerea școalelor confesionale prin aplicarea de învățători bine calificați și salariați, prin ținerea de catechisaje din partea preoților, prin conducerea tinerimii adulte de preot la toate ocaziunile și prin intrarea preotului străin în relații confidențiale cu poporeii sei; opinează în fine, că preotul să emancipeze încât numai se poate poporul de sub influința străine.

Presidiul ca adaus la cele înșirate de antevorbitor e de părere incontestabilă, că numai atunci va avea poporul învățători stabili, dacă fiecare comună bisericască își va crește din sinul ei cu timpul învățători și pentru realizarea acestei idei, preoții să îndemne părinții copiilor talentați a-i da la școală afară de comună, în orașe și a-i pregăti pentru cariera învățătoarească.

Vorbind mai toți membrii la acest obiect, președintele reasumează părerile și enunță, că cauzele de decadentă sunt multe și felurite, de-asemena și mijloacele de îndreptare. Ca rezultat al debaterilor enumără cauzele de decadentă și adecă: 1. spiritul timpului, care împinge poporul la lux în îmbrăcăminte, mîncare și beutură; 2. Nerrespectarea Duminicilor și sîrbătorilor și ca urmare necercetarea bisericii; 3. Concubinatele; 4. Indiferentismul cătră biserică și școală; 5. Lipsa de lumină și cultură.

Aceste rele s'ar putea delătura prin:

1. Susținerea școalelor confesionale; 2. Catechisarea regulată și cu tinerimea adultă; 3. Înfințarea de coruri bisericesti, biblioteci populare și reuniuni de tineri; 4. Reuniuni de teme pentru înfrumșețarea bisericii; 5. Predicarea cuvîntului lui D-zeu la toate ocaziunile; 6. Înfințarea de reuniuni de temperanță; 7. Prelegeri populare pentru luminarea poporului.

Conferența s'a finit pe la 1 1/2 ore p. m.

După încheierea conferenței, domul protopresbiter a întrunit la masa-i ospitală o parte însemnată dintre preoți, cu care ocaziune a tostat șeful tractului în sănătatea Excelenței Sale I. P. S. nostru Archiepiscop, eară Nicolae Șinca în sănătatea Domnului protopop și Doamnei, etc.

Dee D-zeu, ca conferențele preotești să aducă zilele așteptate.

Un preot tînăr.

Răsboiul din Africa-de-Sud.

Din ce merge tot mai bine stau Burii față de Englezii, cari se poartă atât de nemilos cu ei.

În timpul din urmă au fost strașnic bătuti Englezii în mai multe locuri. Mulți au rămas morți pe câmpul de luptă și mulți au fost răniți. Cei cari ajung vii în mîinile Burilor sunt lăsați pe picior liber desarmați, după ce și-au dat cuvîntul, că nu se vor mai lupta împotriva lor. De-ar fi, ca să-i țină prinși, ar fi o greutate pentru Buri, căci ar trebui să le dea și lor de mîncare și ei bieții de-abia au pentru ei. Poate mulți dintre cetitorii nostri se vor fi gîndit, că din ce trîesc Burii, de vereme ce ei cu mic cu mare sunt în luptă și n'au timp să stea de lucrarea pămîntului. Nu de mult s'a descoperit, că toate cele de lipsă le primesc prin mijlocirea alor 5 Englezi. Să înțelege că plătesc pentru toate bani frumoși. Dacă ar fi mari patrioți Englezii, n'ar vinde Burilor de mîncare, ci i-ar face să moară de foame Ei, dar' întăiu geșeful și apoi când e vorba de patriotism mai zică și altul — vorba Țiganului.

Englezii umblă ruptul capului, ca să se sfîrșească răsboiul, dar' Burii nu vreau să lase nimic din drepturile lor.

În zilele trecute s'a deschis casa deputaților (parlamentul) din Londra (Anglia) și peste tot era vestea, că Englezii stau mai bine, decît oricînd în Africa-de-miază-zi. Acestea însă au fost numai amăgiri, ca nu cumva guvernul englez la deschiderea dietei să pățească ceva.

Adevărul îl descopere acum o foaie engleză (Westminster Gazette) spunînd verde, că nici pe departe nu stau Englezii așa de bine pe câmpul de luptă, după-cum cred unii. Mereu mîncă băteti Englezii, chiar și trupele, cari păzesc orașele (gardele) sunt prinse de cătră Buri, dar' foaia oficioasă (care are să scrie tot ce se întîmplă pe câmpul de luptă) nu face amintire de toate acestea.

O altă foaie engleză (Correspondenz Nederland) îl ia la refec (frecuș) pe Kitchener, pentru-că băteti mîncate ori le tace ori spuue, că Englezii au eșit învingători. Desfășură apoi toate învingerile Burilor față de Englezi, cari în luna lui Decembrie (1901) au fost nenumărate. Generalul Botha i-a fost bătut pe Englezi cu desăvîrșire la Wilgeriwiwer și Bronkborstprun. De lupta întîmplată apoi la Carolina și astăzi își aduc aminte soldații englezi ca de o năpaste îngrozitoare. În luptele dela Brugsprint și Middelburg a căzut și un comandant englez, despre ce Kitchener n'a dat de știre. La Standerton a prins Bota pe Burul Andries Cronje, care cu o trupă de 300 soldați s'a luptat în contra fraților sei. În Heidelberg a fost așa de infocată lupta, că Burii au pătruns până în mijlocul orașului. La Standerton și Bethal au pus mîna pe tot felul de lucruri de-ale Englezilor, cari după banii nostri au avut o valoare cel puțin de 40 mii coroane. În chipul acesta înșiră foaia engleză toate băteti suferite de Englezi numai în luna lui Decembrie (1901).

Despre încheierea păcii se vorbește mult între Englezi și între Burii, cari sunt în Europa: Krüger și alți câțiva în jurul lui. Bătrînul președinte ar fi zis, că Burii, cari sunt în Europa ar fi înclinați să se înțeleagă cu Englezii în privința păcii, dacă aceștia îi vor lăsa, să vină în legătură cu generalii buri din Africa. Acuma Englezii trebuie să și dea învoirea, ca Krüger și ceialați să se înțeleagă mai întăiu ca Botha, cu De-Wett ș. a., cari de bună samă nu s'or invoi să încheie pace, decît dacă Englezii îi vor lăsa pe Buri stăpâni, domni pe pămîntul lor.

În cea mai noua luptă (28 Ian. n. a. c.), dela Colfontein din regimentul englez huser a căzut colonelul Dumoulin și 8 feciori, 7 au fost răniți.

Carneval.

— *Suboficerii garnisoanei din Orăștie* (Reg. Nr. 63 și 64) arangează la 8 Februarie a. c. un Bal în sala hotelului „Transsylvania”. Inceputul la 8 ore seara. Pot participa numai invitații, avînd a produce biletul.

Am înțeles, că simpaticul domn A. Baiaș, căpitan c. și r. va fi arangerul acestei petreceri, care îngrijește ca și „Romana” să fie jucată.

Le dorim succes strălucit!

— *Tinerimea săsească*, ca în toți anii, și în anul acesta va arangea la 11 l. c. renumitul „Bal Măscat” în sala hotelului „Transsylvania”. Programa împărțită cuprinde multe lucruri hazlii. Acum vor a produce „Intrarea Curții chineze în Peking” Tsching-Tschang-Schang. Mai toate comunele dimprejur sunt înșirate cu jargon chinez — bine potrivite — încât trebuie să bufnești de rîs. Persoanele conducătoare sunt asemenea schimonosite în chinezește și numai dacă ești atent, recunoști că: Poth-schi-fi-tschie este Brotschi, care e supremul ceremonial-magistru de curte și casă a Curții chinezești. Regatul Pe-trö-seng reprezentat prin — Cemore. Ambasadorul Se-ra-ku (șeraca) prin Jan-Tschiko-Würsthaus Todoslângă — Mu-res.

Conductul ce se va arangea din partea mascelor promise a fi cât se poate de comic.

Bilete de intrare se capetă cu 2 cor. de persoană la d-nii H. Graef și F. F. Widmann, ear' seara la cassă vor costa 2-40. Loge peptu 6 persoane 20 cor.

Cine voește să fie distras, are să participe la acest Bal-Măscat.

— Tot acum am primit invitarea din partea tinerimii maghiare, care asemenea va arangea tot în 11 l. c. Bal-Măscat în sala „Casinei Maghiare”.

Acesta este primul. Cum va succede și cu ce fel de reușită? nu putem ști. Destul că două baluri mascate deodată Orăștia nu aa avut prilej a produce și nici publicul a vedea.

Ce pagubă, că Românii din Orăștie nu fac și ei atare Bal, pentru-că chiar și fără masce încă ar apărea mascați!

— *Societ. acad. „Junimea”* din Cernăuți invită la Balul care îl va arangea Joi în 4 Eebr. 1902 st. n. în localitățile societății filarmice. Presidentul de onoare: Eudoxiu bar. Hormuzachi; Presidentul com. arangeator: Othon cav. de Flondor; Presidentul societății: Maximilian Hacman. Inceputul la orele 8 1/2 seara. Pețul de intrare: 8 coroane de persoană. Loja 40 coroane.

— *Bal filantropic* se va ținea Mercuri în 12 Februarie n. în sala „Otelului Univers”. Venitul curat e destinat pentru „fondul studenților morboși”. Blaj, la 27 Ianuarie n. 1902. Comitetul aranjator. Alexiul Viciu, președinte. Octavian Bonfiniu, cassar. Dr. Ambrosiu Chețian, Iacob Murășan, Ioan Băgăian. (Dr. Ioan Rațiu, secretar. Valeriu Suci, controlor.) Ioan Fodor, Emil Sabo, Flaviu C. Domșa. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare: persoană 2 cor., familia de 3 membri 4 cor., de mai mulți 5 cor. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică.

— *Petrecere cu dans* se va aranja în favorul fondului Reuniunii de cătră Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrudsat și jur, Sămbătă, la 15 Febr. n. 1902, în sala hotelului „Detunata”. Inceputul la 8 ore seara. Prețul intrării de persoană 2 coroane, de familie 4 coroane. Costumele naționale sunt preferite.

NOUȚĂȚI

— Pe lângă pagubă și ocară. »Szászváros«, foaia locală dela 30 Ianuarie în Nr. 5 sub rubrica: »Plângere contra conducătorilor luminatului electric« se năpustește asupra »Ardelenii« și conducătorii acestui institut pe motiv, că luminatul public și privat este sub toată critica. Constată, că la început întreprinderea a fost lăudată de însuși experții chemați. Acum însă se face

experința, că lumina parte încetă de tot și parte este întunecoasă și în loc de lumină se trezește publicul cu o întunecime infernală; dacă și arde, lumina este așa de slabă, încât puterea de 10 lumini abea emulează cu o lumină amărită de seu. De unde urmează, că electrica și-a trăit traiul...

Din toate reasă, că inspecția și manipulația nu-și împlinește datorința, după-cum ar pretinde binele de obște.

Face mai departe unele comparații hazlii pe contul conducerii necorespunzătoare.

În fine trage atenția autorității orășenești, care este chemată a face dispozițiile de lipsă pentru împlinirea datorințelor contractuale.

Mai întrebăm și noi: Cum stăm cu venitele acestei întreprinderi riscate? Vom vedea la timpul său câte sunt venitele — dar reale — ale luminatului și mai vîrtos a morii artificiale, dată pe sub mîna și în mod forțat unui membru de direcțiune (Ioan Vulcu & Comp).

Pe lângă pagubă mai mîncarăți și ocară!

— *Episcopul Aradului—bolnav*. P. S. episcopul Iosif Goldiș, avînd trebuință de liniște a plecat la Rontău pentru petrecere mai îndelungată. În absența sa agendele presidiale ale consistorului din Arad vor fi rezolvate de Preacuvioșia Sa Archimandritul Augustin Hamsea. Așa se presupune, că lucrurile prin Arad se vor mai schimba. Oare drept se fie? Noi am dori ca clicașii de pretutindenea să ajungă puși la locul cuvenit!

— *Secuestrarea salariului învățătorilor*. Paragraful 54 al art. de lege LX. din 1881, relativ la cauzele de execuție, enunță hotărît, că salariile funcționarilor aplicați în serviciul statului, comitatului, comunei, apoi competențele preoților și capelanilor din parochii, ale profesorilor, învățătorilor (învățătoarelor), aplicați la școale publice de stat, comunale și confesionale, precum și ale altor aplicați în diferite servicii de stat, — dacă salariul anual pentru fiecare în parte nu trece peste 1600 cor. — pentru nici un fel de datorie nu se pot secuestra, nici detrage prin vr'o sentință judecătorească.

— *Zestrea arhiducesei Elisabeta*. În 23 Ianuarie s'a cununat cu prințul Otto Windischgrätz archiducesa Elisabeta, fiica reposatului moștenitor Rudolf. Scriind despre festivitățile date în Burg cu această ocaziune, raportorul din Viena al lui »Figaro« spune că M. Sa Impăratul și Rege Francis Iosif I. a dat nepotei sale zestre: opt milioane de coroane de hîrtii de valoare, 1,200.000 coroane rentă anuală, un castel cu o mare moșie aparținătoare castelului, un palat în Viena, un colier din 32 diamante, o diademă de diamante, broșe, cercei, inele, recuise de masă pentru 36 persoane, — de aur masiv, — și mulțime de alte obiecte care de care mai prețioase. Chiar numai prețul bijuteriilor trece peste suma de cinci milioane de coroane.

— *Oficiarii statului*, oficerii din armata comună și dela honvezime, funcționarii municipali, învățătorii poporali și notarii comunali și cercuali din comunele mici și mari, după salariile oficiilor, respective după pensiunea lor, nu plătesc dare comună.

Asemenea nu plătesc nici preoții după acele venite, cari le au după oficiul preoțesc.

— *Preot jefuit*. Patru reufăcători au călcat în noaptea de 27 Ianuarie casa bătrînului preot Teofil Ardelean din Toplița și astupînd gura preotului, că se nu poată chiema ajutor, au jefuit tot ce au aflat de preț. Deși tîlharii erau căniți pe față, preotul a cunoscut totuși pe unul dintre ei, după voce. A doua zi acesta fiind deținut, a mîrturisit faptul și și-a spus și pe tovarășii sei.

— Incediu mare pe Muntele-Athos.

Mănăstirea Sfântul Paul de pe Muntele-Athos a ars Joi seara până în temelii. Starițul mănăstirii și nouă călugări și-au aflat moartea în flăcări; douăzeci de călugări au îndurat arsuri groave, iar alți mulți au scăpat cu arsuri mai puțin periculoase. Minune, că pe când întreg edificiul mănăstirii a ars până în temelii și chiar și poarta de fer dela curtea mănăstirii s'a topit de năduful focului, biserica din curtea mănăstirii a rămas neatinsă de foc. Arhivul, bogat în acte și documente de mare valoare, a fost salvat.

Promotorul Athos e rezidența unei întregi republice de călugări, care constă din douăzeci mănăstiri, zece sate, 250 chilii solitare, și 150 locuințe de sihastri, în cari locuiesc circa cinci mii de călugări și tot atâția servitori (frați). Asupra călugărilor — de toate naționalitățile greco-orientale — guvernează o corporațiune compusă din douăzeci delegați și 4 președinți. Această corporațiune administrează averea și îngrijește de tributul ce e a se solvi sultanului. Locuiesc la mijlocul muntelui într'un sat ce se află într'o poiană la înălțime de 2000 metri și are 400—500 locuitori, bărbați toți (femeile n'au intrare pe Muntele-Athos). Mănăstirile, bisericile și capelele sunt fundațiuni de ale diferitelor națiuni. În mănăstirea Lavra se află o bibliotecă vechiă, de foarte mare valoare.

Pentru Casa Națională.

— Mult Onorată Redacțiune!

În scopul rescumpărării feliicitărilor de Anul-Nou au mai contribuit ulterior pentru Casa Națională și următorii domni:

Liviu Iancu, Vișag 1 cor.; Sabina Opra Vișag 1 cor.; Baltazar Muntean, avocat Oravița 2 cor.; Ilie Trăilă, adv., Oravița 4 cor.; Teodor Ciorte, Cojocna 1 cor.; Dr. L. Gyukó, adv., Jibou 5 cor.; Teofil Dragomir, proprietar, Lupoaia 2 cor.; Daniil Napoian, Batiz-Vasvári 2 coroane; Petru Calciunariu, adv., Orșova 4 cor.; Romul Pop,

preot, Gârbova 2 cor.; Benjamin Clocoean, Tohanul-vechiu 2 cor.; G. I. Nica, comerciant, Brașov 5 cor.; Dionisiu Făgărășan, profesor, Brașov 4 cor.; Petru Tisu, adv., Panciova 3 cor.; Iancu Cerbu, preot, Panciova 1 cor. În total 950 cor. 44 fileri.

Sibiu, în 28 Ian. 1902.

Cu distincția stimă:
Dr. C. Diaconovitch.

Invitare la abonament.

Cu începere dela prima Ianuarie 1902, se deschide nou abonament treilunar semestral și anual pentru ziarul

„Activitatea“

foaie politică, economică, socială și literară

Apare în fiecare Joi.

Prețul de abonament pentru Monarchie pe o jumătate de an 3 cor. pe un an 6 cor.

Pentru România și străinătate pe an 12 franci.

Ear' pentru plugari-țărani pe 1/2 an 2 cor. și pe un an întreg 4 cor.

Administrația.

Spovedania țiganului.

Uu cioroi se duse la popa să se spovedească în Sâmbăta Paștilor. Popa, după ce-l ascultă, îi dete să facă 20 de mătâanii.

— Dar' pentru un miel furat câte mătâanii se fac părinte? — întreabă cioroiul.

— Cinci mătâanii, pe cari li-le socotii, că-mi spuseși, că neavând miel de Paști, ai furat unul.

— Lasă haia, părinte, sărut mâna, mai dăm 5 pe deasupra, că am să fur unul la noapte și după haia mă împac eu cu D-zeu, de om trăi, ca niște frați.

Albrecht (Austro-Ungaria), ne transpune mai multe lucrări ale sale proprii și anume:

1. »Cultura hemeiului« — București, Tipografia Euf. N. Miulescu, str. Câmpineanu, Nr. 46, anul 1892, broșurată, cu 19 pagini. Prețul 50 bani.

2. De pe termele model ale Archiducelui Albrecht, »Cultura cu abur«, București, Lito-Tipografia Carol Göbl, 16 str. Doamnei 16, anul 1892, broșurată, cu 20 pagini Prețul 50 b.

3. »Industria berei« hemeiul și »Vițelz Americane« (Berea este pânea licuidă a sêracului) București, Tipografia »Gutenberg« Joseph Göbl, str. Doamnei 25. Prețul 50 bani. Broșură cu 31 pagini, 1896.

4. »Cultura sfeclei«. Industria zahărului și Agiul. București Tip. »Gutenberg« Joseph Göbl, str. Doamnei 23, anul 1896. Broșură cu 44 pagini. Prețul 1 leu.

5. »Criza Agricolă-Financiară«, Remediile și Agiul. București, Tip. »Gutenberg« Joseph Göbl, str. Doamnei 23, anul 1896. Broșură cu 36 pagini. Prețul 1 leu.

6. »Societățile Agricole« și cauzele misiunilor Agriculturii noastre (Răspuns unor critici) București, Tip. »Gutbg«, str. Doamnei 23 anul 1897. Broșură de 22 pag. Prețul 1 leu.

7. »Eminescu« Pesimist, Profet și Economist. Supliment la Revista »Primăvara« București. Tipografia »Gazeta Săteanului« 117 Calea Victoriei 1899 Broșură cu 106 pag. Prețul 1 leu.

În aceste broșure originale, scrise pe baza studiilor economice, autorul a depus totul ce a mai contras din extinsa și temeinica sa praxă. Modul, cum materialul este împărțit, apoi limba curată și la înțeles, sunt tot atâtea atribute, prin cari broșurile se recomandă de sine.

Toate se află de vânzare la Aurel P. Ordean, în Romosz u. p. Szászváros (Orăștie) și le recomandăm și noi cu toată bunăvoința on. public.

Avis!

Să aduce la cunoștința On. public, că »Dacia«, institut de credit și economii în Orăștie, a primit reprezentarea »Cassei generale de păstrare din Budapesta« și așa a făcut posibil publicului nostru să-și poată acuira diferite hârtii de valoare și losuri, cari pe lângă o procentuare sigură, toate câștigă nesmintit cel puțin cu valoarea nominală.

Plătirile se fac în rate mici, și deja dela a doua rată participă cumpărătorul la toate câștigurile.

Deslușiri se dau la »Dacia«.

BIBLIOGRAFIE:

— A apărut: »Vittortul«, studiu politic, de Dr. Traian Vuia, retipărie din »Drapelul«. Lugoș editura ziarului »Drapelul«. Conferință cetită de autor în prima convenire socială din iarna aceasta a societății române din Lugoș.

— Dela Librăria Tipografiei archidieceane în Sibiu se poate procura »o pagină din Lupta noastră pentru existență«. Articoli reproduși din ziarul »Telegraful Român« anul 1900 și publicați de Nicolau Ivan protopresbiter, asesor consistorial, membru în comitetul central al »Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român«. Prețul 1 cor.

Compatriotul nostru Ioan S. Ordean, născut în Romos, cotul Hunedoarei. Absolvent al școlii de Agricultură dela Fereștrău, tost bursier pe termele model ale Archiducelui

„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: Orăștie (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12, lângă posta regească).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 1/2 %.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6 %.

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6 %.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii sau obligații cu caventi.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Direcțiunea.

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

in Orăștie zászváros

Opuri -----

Bilete de log. -----

Broșuri -----

Circulare -----

Bil. de vizită -----

Invitări -----

Bilanțuri -----

Acții -----

Cap. de epist. -----

Placate -----

Ord. de dans -----

Adrese -----

Compturi -----

Note -----

Preț Curent. -----

Anunțuri -----

Registre -----

Imprimare -----

Couverte -----

Bilete de cun. -----

Etc. etc. etc. -----

Există deja de 13 ani și este provăzută cu tot felul de material necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografie

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce comande repede și cu prețuri moderate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de present se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca unica tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte institute rom., precum și al privaților.